

nitas habitavit: ceterum non simpliciter Dei, sed cum additione, Dei Iacob, tabernaculum esse dicitur: propterea quod non aliud sit quidquam, quod in illo habitet, quāis Deus q̄ ipsi Iacob in hominis specie ac figura sit uisus. Cu

*Israel quid si
guisfect.*

ius sane gratia illo etiam cognomine Israel dignus est habitus, tanquam is qui Deum uiderit: Nam id nomen si interpretaris, eum, qui Deum uideat, habebis. Quod uero non aliud sit quam Deus uerbum, qui ipsi Iacob uisus sit, in huiusce operis primordijs demonstrauimus. Prexant ergo David, & uidere cupient locum ad tabernaculum Deini. Deique Iacob, ipse Bethleem locus ostensus est Quapropter cum dixisset, Ecce audiuitus ē in Ephrata: diuigit dicens Adorabitur in loco ubi steret pedes eius. Planissime igitur in his quoq; uerbis, In Ephrata, que est Bethleem, ipse Dominus & Deus Iacob locum sibi ac tabernaculum constitutus canit. Quod ipsum cum Michae prophetia concordat dicente, Et tu Bethleem domus Ephrata. Ex te mihi egredietur dux, & egredies eius ab initio ex diebus secu-
*Math. 2.
Mich. 5.*

li. Quæ cum proxime seruaremur, ostendimus ad nullum alium esse referenda quam ad unum Salvatorem ac Dominum nostrum Iesum qui Christus est Dei, quicq; in Bethleem sicut prophetas prædicterat, natus est Nullum es in altum quispiam unquam ostender, qui inde cum gloria post ipsius prophetæ tempora proderit. Nullus enim neq; rex, neq; propheta, neq; alius quispiam eorum qui apud Hebreos Deo amici fuerint, præter unum Salvatorem ac Dominum nostrum, qui Christus est Dei, utrumq; habuisse demistratur, & quod de semine David, & quod in eo loco sitnatur. Tempus igitur iam est, ut illum ipsum esse, non alium quempiam fateamur, qui in his propheticis uerbis significatur, euidenterq; in his quæ sequuntur eundem Psalmum dum nominatum Christum appellat, hoc ipsum ostendere, ubi ait: Propter David seruum tuum, ne auertas faciem Christi tui. Et rursus: Illuc producam cornu David, parvum lucernam Christi meo. Inimicos eius induam confusione, super ipsum autem effloresbit sanctificatio mea. Sed ubi tandem ait se productum cornu David nisi in Bethleem, atq; in Ephrata: inde enim cornu David Christus, quatenus ad naturam pertinet et humana, quasi ingens lumen exortum est. Hic item Christi lucerna ab ipso Deo uniuersi preparata est. Fuerit autem haec lucerna quasi intelligibilis lucis, humanum corpus, per quod in ista testacei ualis, tanquam per lucernam, proprii luminis radios in omnes quicq; ignorantia Dei & profundis tenebris tenebantur, emisit. Etenim in his quoq; demonstrati planissime arbitror Deum Iacob, qui ab initio & ex diebus seculi existit, ad homines uenturum, & oritur non ab terra, quam in Bethleem loco, qui non procul ab Hierosolymis hodie, quoq; uscit. Vbi sanè non aliud post prophetarum tempora illuftris, & auidi omnes homines gloria celebratis, quam unius Iesu Christi ab omnibus eius locis incolis, qui quidem sic est Evangelicis vocibus concordantibus natura esse perhibetur. Est autem Bethleem ex interpretatione Domus panis: quæ sic quidem eiusdem est nominis cum eo qui de ipsa profectus est Salvator, nostro: qui cum sit Dei uerbum & ratio, animalium rationalium est alimento. Quam rem ipse quoq; demonstrat, ubi ait: Ego sum panis qui de celo descendit. Verum quoniam haec eadem ipsius David patria fuit, merito qui ratione humanae naturæ David filius fuit, ex hoc ipso loco profectus est, in eo sane cum propheticis concordantibus oracula. Itaq; obscura est amplius causa non potest, cur Bethleem patrum adscriperit. Ceterum etiam in Nazari educatus esse dicitur, & sic Nazareus uocandus. Scire igitur oportet, quod nomen est Hebraicum Nazareum in Lætitio in eius Christi uincione que ipsi habebant. Porro hic erat principatum obtinens secundum imaginem magi ueni pontificis Christi Dei, adumbratum uidelicet quandam & figuratum Christum

*Bethleem Do-
minus patris.
Ioan. 1.*

*Christus apud
Nazareth a-
nos educatus.*

Christum repræsentans. Vbi uero Septuaginta de pontifice ita interpretat sunt. Et non polluet quod sanctificatum est Dei sui, quoniam sanctum oleum unctionis Dei suum in Hebraico legitur quoniam Nazer oleum. Aquila autem sic conuertit: Quoniam se segregat, oleum unctionis Dei sui super ipsum: The odont uero, Quoniam Nazer oleum unctionis à Deo suo super ipsum. Quare Nazer ipsorum quidam Septuaginta sequentibus Sanctum erit: ipsum uero Aquilam Separatio; Symmachum autem, Intactum, Itaq; ex his Nazarenum nomen significauit aut sanctum, aut segregatum, aut intactum. At uero prisci quidem sacerdotes, cum oleo cōparato, quod apud Mosem Nazer appellatur, uenerunt, ex deuotione à Nazer uocabant Nazaret. Sed Salvator & Dominus noster, suprenatura in se habens, & sanctum, & intactum, & separatum, neq; aliquis indigens humanae uindicationis, tamen Nazaret appellationem apud homines obtinuit. Non quod ab oleo, quod Nazer uocaretur, Nazareus extiterit: sed quod quamvis natura quidem talis esset, tamen à ciuitate Nazareth apud homines Nazareus uocatus sit, ubi apud suos, quis homo erat, parentes, puerile educationem obtinuit. Ex quo apud Matthæum dictum est: Responso autem in somnis accepto, C ipse uidelicet *Math. 2.
Iudic. 13.* Ioseph, ecclesi in partes Galilee: & uenies habitavit in ciuitate quæ dici, tur Nazara, ut impleretur quod dictum est per prophetam, quod Nazareus uocabitur. Oportebat enim usq; quæcum ipse suæ naturæ & reueræ Nazareus esset, hoc est sanctus, intactus, segregatus, illud ab hominibus hac appellatione uocari. Sed quoniam non à Nazer oleo hanc obtinuit appellationem (quippe qui humang nullius unctionis indigeret) à loco Nazareth denominatione accepit. Cum igitur haec in hunc modum ostensa sint, tempus iam est uidetur inspicere, & ex quo genere, & ex qua Hebreorum tribu, animalium nostrorum Salvator Christus Dei, proditus nunciaretur. Ceterum haec de primum uerba citabo euangelica: deinde tanquam notataq; impressiones maxime accommodatas prophetica illis adiungā testimonia. Matthæus ergo Christi genus (quatenus ad humanam eius naturam pertinet) in hunc modum describit: Liber generationis Iesu Christi filii David, filii Abraham. Abraham a genuit Isaac, Isaac auct genuit Iacob. Iacob autem *Math. 1.* genuit Iudam, & quæ sequuntur. Huic uero Apostolus quoq; concordat, qui dicit, segregatum se esse in Euangelium Dei, quod ante promiserat *Rom. 1.* per prophetas Ios in scripturis sanctis de filio suo, qui factus est ex semine David secundum carnem. Fuerint uero hæc consonantia ipsi, quæ ita se habent, oraculis.

De quo genere progressurus caneretur. Demonstratione VI. Cap. III.

*E*terit, cum completi fuerint dies tui, & dormieris cum patribus tuis, tu scitabo semen tuum post te, quod erit exuentre tuo, & parabo regnum eius. Ipse addicabit mihi dominum in nomine meo, & erigam sedem eius usq; in seipsum. Ego ero illi in patrem, & ipse erit mihi in filium. In octavo autem & octogesimo Psalmo de eodem tanquam de David dicta hec sunt: Ipse inuocabit me, pater meus & susceptor salutis meæ. In aeternum seruabo illi misericordiam meam, & testamentum meum fidele ipsi: Et rursus: Iurauit David seruo meo, in seculum parabo semen tuum, & addicabo in generatiōne sedem tuam. Et rursus: Semel iurauit in sancto meo, si David mentiar, semen eius in aeternum manebit, & thronus eius situs sol in conspectu meo, & sicut luna perfecta in aeternum. Et rursus: Et ponam in seculum seculi semen eius. Fuerint uero his similia etiam illa in quibus dictum est: Iurauit Dominus David ueritatem, & non frustrabatur eum: De fructu uentris tui po-

L 4 nam

*2 Reg. 7.
Christus Davi-
dis secundum
carnem filius.*

nam super sedem tuam Sodomon quidem quam esset filius David, eidem palam in regno successit. hic etiam Hierosolymis primus Deo templum ædificauit. Hunc itaq; suspicari ludox illum esse de quo prophetæ loquuntur, uerisimile est. Sed uideant quæso ludox, nam ad Solomonem referre oracula possint, quod ita ait: Et erigam sedem eius usq; in sempiternum. & rursus quod cum iuris uerandi affirmatione pollicitum esse Deum in sancto suo inducit, futuram sedem eius quem ueniturum prophetæ canunt, sicut solum posse, & sicut dies eoz. Nam si quis regni Solomonis tempus inquirat, quartu[m] Re draginta non amplius annos inuenient. Quod si eorum qui illi succellent, gaudet obitum in fumman redigat, ne totos quingentos annos illos omnes regnus uerint. se compierit. Sed concedamus, eos usq; ad extreamum ludaica gentis oblationem, qua Romani illos expugnauerunt, regnum cœleruisse. Quid istud tandem ad prophetam, quæ ait, In æternum? & que ut solent atq; ut dies coeli permanentiam illam sedem canit illud uero. Et ego ero illi in patrem, & ipse erit mihi in filium: qui fieri potest, ut Solomoni conueniat: quando palam in historia quæ de illo extat, abhorrentia longissimeq; remota ab adoptione Dei de illo prodit. Auditigit quam illius accusationem complexa sit. Et Solomon fuit mulierum amator, & accepit externas fecinas multas, & filiam Pharaonis, & Moabitidas, & Ammonitidas, & Idumæas, & Syrias, & Cheneas, & Amorreas, ex gentibus quas interdictis Dominus Deus filii Israel, non ingredi ad eas. Et adiungit, Et non erat cor eius rectum cum Domino Deo suo, sicut cor David patris eius. & ab eo Solomon post Astartem abominationem Sidoniorum, & post regem eorum, simulacrum filiorum Ammon et fecit Solomon malum in oculi pectu Domini: Et rursus addit in ijs quæ sequuntur, Et suscitauit Dominus satan Solomoni, Ader Idumæas. Bum igitur qui in talibus & tantis accuseretur, quæ unquam ratio dictabat, parrem libi audire Deum adscribere: ipsiusq; supremum Dei filii huc suu[m] primogeniti appellare: quam autem ob ea ualiam hac alias quidem quall de ipso dicuntur David, illa uero quasi de illius semine: atqui ipsa hæc ipse quidem David non accommodari poterunt. Quemadmodum tibi diligenter obseruantur manifestum, igitur alium extemine David surrectum, de quo haec ora cula loquantur, querere oportet. At enim ex illo quatenus aut monumēta literarum proderint, aut in memoria hominum residet, nullus alius talis exitit, nisi unus Saluator & dominus noster qui Iesus Christus est Dei: qui quidem unus ex omnibus qui unquam de semine David regnauerint, in toto orbe terrarum filius David appellatur, hocq; secundum illius ortum, qui ad humanam naturam pertinet, omnes confitentur. Atq; huius regnum & manet nunc, & permanetur est posthac in infinitum ætum perseverans, neq; innumerabiles aduersus illud insidias proficiens, sed diuina sua & plus quam humana uirtute quod diuinum afflatus atq; infuperabile habuit prophetia quæ de ipso extat palam omni tempore demonstrabit. Vbi uero Deum per lacum suum turantem audis, patrem accipe turantem per Deum uerbum, qui omnia secula antecedit, sanctum utiq; atq; unicum suum filium, quem uarie ut Deum ante nobis exposuit sermones celebrauerunt, per quæ turat Deus & pater ipsius tanquam per dilectionem, se eum, qui de semine David oritur, in infinitum seculum glorificasturum, quod ipsum etiam est factum quo tempore uerbum caro effectum est, & eum qui de semine David oriebatur, assumptum, Deumq; effectit. Quocirca filium quoq; eundem appellant, dicens: Ego ero illi in patrem, & ipse erit mihi in filium. Et rursus, Ego primo genitum ponam illum. Plausimè igitur in his uerbis filius Dei primo genitus de semine David futurus dictus effradeò quidem, ut unus atq; idem sicut filius David cum filio Dei, & filius Dei cum filio David, in quibus evidentissime

Filius David

&

Dei

idem

mē primogenitus omnis creatura ipse filius Dei, filius hominis futurus cœatur. Hoc autem oraculum scriptura Euangelica quasi signo impresso confirmat, ubi ait: Gabriel cum adstitisset uirginis, dixisse de Salvatore nostro: Hic erit Magnus, & filius altissimi uocabitur, & dabit ei Dominus Deus se[nsu]m David patris eius, & regnabit in domo Iacob in æternum, & regni eius non erit finis. Et post in eodem Euangelio, Zacherias Ioannis pater hæc de Christo diuinat: Benedictus Dominus Deus Israel, quia uisitauit & fecit redemtionem populo suo, & erexit cornu salutis, nobis in domo David p[ro]p[ter]a L[et]i. 1. ei sūt, scit locutus est per os sanctorum, qui à seculo sunt prophetarum eius. Q[uod] uero promillia ipsi David æternam sedem Salvator & Dominus noster Iesus, qui Christus est Dei, necq; alius ex hominum genere qui spiritu accepit, satis ea quæ superius posita sunt testimonia comprobauerunt, nec non ipsius Gabriel & Zacheriae. In quibus etiā illud confirmatur, quod quatenus ad humanam eius naturam pertinet, de semine David natus est. Ceterum, qua ratione ipsius Ioseph genus sancti Euangeliæ describant, quamvis Salvator noster ex eo natus non sit, sed de spiritu sancto & sancta uirgine, quoq; modo hæc ipsius Domini mater de genere ac semine David sullen ostendatur, in primo & quæstionum & solutionum quæ ad generia Salvatoris nostri seriem atq; enarrationem pertinent, explicauimus. Ad illa igitur eos, qui discere cupiunt, remittimus: quando ad aliud scribendi argumentum præfens nos tempus reuocat atq; impellit.

Demonstratio. VII.

Deus iudicium tuum regi da, & iustitiam filio regis ac deinceps adiungi! Et permaneat cum sole, & ante lunam, generationes generationum. Deinde p[ro]p[ter]a 74 detinuit pluvia in uellos, & sicut illicet illantia super terram. Orientur in diebus eius iustitia & abundantia pacis, donec auferatur luna. & dominabitur a mari u[er]o ad mare, & à flumine usq; terminos orbis terræ. Et post pauca dies: Super extolleter super Libanum fructus eius, erit nomen eius bene dicendum in secula. Ante solē p[ro]mata nomē eius, & benedicetur in ipso omnibus tribus terræ, omnes gentes beatificabunt eum. Quando ergo in Solomoni scriptus est P[ro]p[ter]a 111. primi Psalmi uersiculos ad illum referatur, Regnum Dei aduenire, sub quæ uero sequuntur, omnia ad filium Solomoni, non Rhoboam, qui post illo Regni lumen regnauit in Hierusalem: fed ad eum, qui de eius semine, ratione humanae nature perfectus est, Christum Dei. Quod enim necq; ad Solomoni, exoptat, ut nō Salomonici, lumen Theologi, neque ad eius successorē referri possint ea quæ in Psalmo continentur, propterea quæ de illo cognita habentur, quicunque diuinarum scripturarum imperius non est, facile confitebitur. Et enim qui fieri potest, ut de Solomone, aut de eius filio Rhoboam acceptantur, qui per totum Psalmum referuntur, quale est illud: Dominabitur à mari u[er]o ad mare, & à flumine u[er]o ad terminos orbis terra, & illud: Permanebit cum sole, & ante lunam, generationes generationum, & quæcumque aliam hisip[s]i similitudinem adiunguntur. Quapropter sine multa admodum exploratione, quæ quidem uerba initio Psalmi habentur, Deus iudicium tuum regi da: fane ad illum ipsum Solomoni referatur, quæ uero sequuntur, Et iustitiam tuam filio regis: ad Solomoni filium, non illum primogenitum qui illi in regno successit (nam ille qui filii iudaicæ genti netos quidem decem & septem annos præfuerit, p[ro]p[ter]a Iosephus u[er]o est imperio) sed nec ad alium præterea quempiam eorum, qui post Rhoboam in regno Solomoni successerint, sed ad filium à David originandum, qui ita Solomoni filius ut ipsius David dictus est. Hic autem filius Salvator & dominus noster Iesus Christus. Huius enim unius, nec alte-

rius cuiuspiam eorum, qui unquam fuerint, diuini regni atque imperij sedes permanentia est cum sole: & hic idem, nec alius quisquam ex hominum genere, ante Lunam & ante mundi constitutionem tanquam is qui Dei sit uerbum ab initio fuit: atque hic solus cœlitus in omnem terram roris instar stillauit. Dictum quoque est, illum ad omnes homines exortum esse, in ijs quæ paulo ante nobis exposta sunt, & iustitiam permanentem usq; ad ultimam confirmationem, quæ lunæ sublatio nominata est. Evidenter uero Salvatoris nostræ uirtus dominatur atque imperat ab Ego mari usq; ad olem occidentem. Quæ quidem uirtus actionum suarum initium fecit a flumine, quod est aut a lava crisi mysterio aut a lordane, ubi quum primum se uidendum præbuerit, hominibus coepit esse beneficis. Ex illo ergo profectum illius inter homines regnum, uniuersam terram peragauit. Quum uero per Libanum Hierusalem intelligatur, ut ex quam plurimis prophetijs apparet, propter antiquum in illa sanctuarium, & altare, & quæ in eo ad honorem Deo thoris instar offerebantur: Christi fructus, quæ est ex gentibus ecclesia, super Libanum extollens canitur. Cæterum studio sive quispiam discendi, ubi per otium apud se ipsum per singula uerba eundem Psalmum explorauerit, uni Domino nostro conuenire quæ in eo continentur, facile confitebitur. So omnis autem, aut alijs cuiuspiam eorum regum qui post Solomonem paucis annis non amplius uni Iudaicæ genti non alibi quam in una Iudea terra imperauerint, nequaquam.

Demonstratio. VIII.

Iesa:ii. Et egredietur uirga de radice lessæ, & flos de radice eius ascendet, & re quiescat super eum spiritus Dei, spiritus sapientiae & intellectus, spiritus cō silij & fortitudinis, spiritus scientiae & pietatis; replebit eum spiritus timoris Dei, non secundum opinionem iudicabit, nec secundum loquela redargueret: sed iudicabit humili iudicium, & redarguet humiles terræ, & erit iustitia cingulum lumborum eius, & ueritas indumentum laterum eius, & passetur simul lupus cum agno, & pardus simul quiescat cum hœdo, & uitulus & leo simul pascentur. & erit radix lessæ: & qui surgit imperare gentibus, in eo gentes sperabunt. & erit requies eius honor. Hic lessæ, qui hoc in loco indicatur, pater fuit David. Quemadmodum enim in ijs prophetijs quæ ipsam hanc antecesserunt, de fructu & semine David proditurus dicebatur, atque item de semine Solomonis: eodem modo etiam hic plurimis annis post mortem non solum David, sed etiam Solomonis, de radice lessæ, hoc est de radice David, proditurus quidem prædictus. Præsens autem ratio ea dissoluet, quæ in superioribus apud Iudeos de Solomone credebantur, quum ille illius mortis tempus constet, & hæc eadē Esaias de quodam alio uaticinetur, qui sit de radice lessæ & de semine David proditurus. Quod uero non ad alium quam ad nostrum Salvatorem Christum Dei, qui de radice David & lessæ ortus est, referenda sint quæ proximè citauimus, dubitatur arbitror neminem, qui promissum oraculi attenderit, quod ait, Et erit radix lessæ, & qui surgit ut imperet gentibus, in eo gentes sperabunt: & rerum euenta quæ de Salvatore nostro demonstrantur. Solus enim hic ubi à morte surrexit, propter quod etiam illum surgentem uocatum esse arbitror, non Iudaico populo, sed uniuersis gentibus imperauit: adeò quidem, ut neulla quidem interpretatione indigere videatur oraculum, quum planissime constet in illo finem accepisse una cum alijs illud quoque, in eo gentes sperabunt. Quæpus cū agno.

*Habitabit Iu-**pus cū agno.* uero tanquam de animalibus & feris mansuefaciendis, & agrestes mores atque indomitos deposituris, in eius aduentu de quo loquitur prophetia, dicuntur,

cuntur, per figuram reserti poterunt ad mores immites atque agrestes, & ad uictus hominum feros, qui per Christi doctrinam, immanitatem priorem ac feritatem abiecerint. Planissime autem horum figuratus sensus aperietur, si quis radicem lessæ quæ in prophetia continetur, & uirgam, & florem ad sensum conuertens interpretetur, exponatque ratione intelligatur iustitia latera cinxisse, & ueritate lumbos induisse. Sicut enim hæc non aliter possumus quam per figuratam expositionem interpretari: ita sequitur, ut ea quoque accipere oporteat, quæ uatijs in locis sub animalium nominibus proferuntur.

Demonstratio. IX.

Ecce dies trienunt, dicit Dominus: & suscitabo ipsi David ortum iustum. *Hierem. 23.* & regnabit rex, & intelliget & faciet iudicium & iustitiam in terra: in diebus eius seruabitur Iudas, & Israel habitabit confidens. & hoc nomen quo uocabit ipsum lehous iustus noster. Dominus, losedecim inter prophetas. In die illa, dixit Dominus, conteram iugum de colle eorum, & vincula eorum frangam, & non operabuntur amplius diis alienis, sed operabuntur Domino Deo ipsorum, & regem David suscitabo eis. Longo admodum tempore post mortem non solum David, sed etiam Solomonis, hæc Hieremias de eo rege, qui de semine David esset oritur, diuinat. Quem primò quidem ortum uocat, neque simpliciter ortum sed ortu iustum, tanquam eum qui de sole iustitiz sit constituerendus. De quo sanè disleruimus, in ijs quæ ante deo uero demonstrauimus, in quibus Dei uerbum quod antea erat innumerabilibus appellatum nominibus, etiam iustitiae solem nominat planum fecimus, ubi prophetiam quæ ita ait, Iis autem qui me timet, orientur sol iustitiae, citauimus. Sicut ergo solem iustitiae, ita etiam ortum iustum præsens oraculum surrectum ipsi David uaticinatur. Porro eundem regem intelligentem & facientem iudicium & iustitiam in terra appellat. Deinde eundem uocat uno & eodem nomine cum eo, qui multo ante decessit, David. Attende enim diligenter cum illud superius, Et suscitabo ipsi David ortum iustum: tum illud quod ad extremum additum est Et David regem suum suscitabo ei. Cui uero ei, nisi ipsi David? huic enim dixit se suscitatum ortum iustum. Zacharias item de eodem uaticinans, ortum illum similiter uocat: Ecce uir, ortus nomen ei, & subter eum orietur iustitiae. Et rursus: Vocabo seruum meum, ortum, Sed enim nullus post Hieremias tempora, ac ne post Zacharia, quidem apud Iudeos talis exitit, ut ortus iustus vocaretur, & intelliges rex, & faciens iudicium & iustitiam in terra, Quod si quis dicat in his iesum filium losedec significari, dicendum erit, quod ratio hæc illi constare non potest. Nam hic neque de genere David fuit, neque tanquam rex regnauit. Quomodo autem illi potest accommodari illud? Et David regem suscitabo ei: quum & ex tribu Leui & ex ordine propriticicio fuerit, & genere à David alienus, neque rex ullo modo extitisse memoretur? quare si nullus alius inuenitur talis, tempus iam fuerit eū de quo in his oraculis mentione facta est. & de quo illa præcipue loquuntur, fateri unum esse Salvatorem ac Dominum nostrum, qui alibi & lux mundi, & lumen gentium uocatur. Ipsa igitur etiam hoc loco fuerit de quo prophetia loquitur, & sanè absq; mendacio constitutu uaticinium. Solus enim de semine David, qui eodem nomine cum primo suo parente ad sensum sit dictus, quando ex interpretatione ille est manu potens, iudicium & iustitiam per suam ipsius doctrinam omnib; qui essent in terra nunciauit: & solus omnium eorum qui unquam fuerint non in parte aliqua orbis regnauit: sed in omni prorsus terra, & solus ut extiterit iustitia autor fuit, quemadmodum de ipso in Psalmo dictum est:

Orietur

*Repugnat He
braicæ ueritas
huic cauillatio
ni quam diluit
Eusebius.*

Qui ueni tude et circumcis.

Rom. 2.

Iosephus iusti.

Dei.

Psal. 2.

luda telaudabunt fratres tu manus tua in tergo inimicorum tuorum, ado

Genes. 49. *tabunte filii patris tui. Catulus leonis luda, de germine mithi fili ascendit;*

recumbens dormiuit in leo, & ut catulus quis excitabit eum? non deficiet;

princeps de luda, neq; dux de femoribus eius, donec ueniet cui reposum;

est. & ipse erit expectatio gentium. Quum duodecim apud Hebreos tribus

essent, ex quibus gens uniuersa confabat, unus harum primus parentis ac

princeps existit ludas, ad quem ea quae modo citauimus ab oraculo directa

sunt, quae de illo ipso Christum proditum significant. Quod si eodem con-

gresteris, & huic quam non tractamus eas item, quae in superioribus positae

sunt prophetas apposueris, inuenies similitatione ad quoddam signum co-

mune,

Demonstratio. X.

541
mune, unum atque eundem nūciari. Illa quidē de eo dicebat, qui de radice lēlie effet surrecturus, & erit qui surgit imperare gentibus in ipso gentes sperabūt. Alia uero de filio Solomonis, & dominabitur a mari usq; ad mare, et a flumi nunc tractādam aſſumpſimus, itidē Donec ueniat, inquit, cui reponitū eſt, & ipſe erit expectatio gentium. Quod si haec de gentibus oracula cōcordant, & oſſerū eſt quemadmo dū ea quoq; quæ hęc ipſe antecelerūt, ad Saluatorē nostrā ſuorū ſuccelſionē permāferint, una uero cū eius aduentu defecere gentiſci pariter expectatio finē ipſius Iacob uaticinio impoſuerit. Igli- tur hoc enī in loco Chriftus, qui ipſe nō aliud de tribu luda prodiſtus ſigni- ficator, quicq; David & Solomon, atq; ex radice leſſe exturus ferebatur, ex eadem tribu profectus ostenditur. Nam Iesse quidē filius fuit David, ipſi- us autem David Solomon, qui de tribu luda oriundi sunt. Erit ergo ex eadē Saluator ac Dominus noster, ſicut etiā ditinus Euangeliſta Matthēus in eius genere narrando teſtificatur, dicens: Liber generationis Iesu Christi filij Mat. 1. David, filij Abrahā. Abrahā genuit Ilaac, Ilaac autē genuit Iacob, Iacob au- tem genuit ludam & exētra. Sed quando harum rerum propriam demon- strationem explicauimus, tempus iam fuerit intueri, quibus temporibus ea quę proprie predixerant, completa sint.

PRAEFATIÖ.

Vum anteā demōſtrauerimus in quā multis scri-
pturā diuinā locis Dei uerbum ad homines uen-
turum caneretur: unde & ubi, & quomodo ijs qui
in terra uerſarentur uidendum propheticis apud
Hebreos uocibus nunciaretur, & quod idem, nō
alius, sed ipſe ille eſſe Dei filius, qui omnia ſecula
antecedit, quemq; in alij, et Deū, & Dominiū, & primū imperato-
rem, & magni cōſilij angelū, & Dei pōtificē eſſe, antea didicimus: Libri huic
ſequitur ut post illa omnia quę ſuperius explicata ſunt, eiudē ad argumētum.
uentus tēpore ex iſpī ſurſus propheticis prædictionib; ac testi-
monijs demōſtramus, indeq; initū huiusce rei capiamus. Tempo-
rum enim quib; Chrifti aduētus futurus eſſet, ſigna euidentia hęc
fore, ſacra literā nūciant. Quū tria insigniora uigerent apud He-
breos magistratiū genera, à quibus ḡes ipſa nomē & decus obti-
nebat, unū regium, alterū propheticū, tertiu pontificiū. Horū ſi Hebreos ma-
mul omnium diſipationem atque extremā euerſiōnē ſignificare eo-
aduēt Chrifti aduētū uaticinātur: argumēta uero atq; iudicia eo-
rundem elle temporum, quum Moaico ritui finē inieictum, tum
ipſius Hierusalem templi, quod in ipſa erat, ſolitudinem, tum
iſiam uniuersa Iudaicā genti ab inimicis atque hostibus iu-
gum